

ה"ת 71128/08/23 - מדינת ישראל נגד אחים משאהרה חפירות והובלות בע"מ, אחמד משאהרה, נעמאן משאהרה כולם

בית משפט לעניינים מקומיים בירושלים

ה"ת 71128-08-23 מדינת ישראל נ' אחים משאהרה חפירות והובלות בע"מ ואח'
תיק חיצוני: 2115124

לפני **כבוד השופטת ענת גרינבאום-שמעון**
המבקשת/המשיבה
נגד
המשיבים/המבקשים

1. אחים משאהרה חפירות והובלות בע"מ
2. אחמד משאהרה
3. נעמאן משאהרה כולם ע"י ב"כ עו"ד אסף שני
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אייל כהן

החלטה

לפני שתי בקשות שנדונו במאוחד - האחת, בקשה לחילוט הפקדה והשניה, בקשה להורות על החזרת משאית מסוג וולבו שמספרה 7474952 (להלן: "המשאית"). למען הנוחות, בהחלטה זו, תקרא עיריית ירושלים - **המבקשת** זו ומר אחמד משאהרה, מר נעמאן משאהרה והחברה בע"מ - **המשיבים**.

רקע והשתלשלות העניינים

- ביום 23.8.23 נתפסה המשאית על ידי המבקשת נוכח חשד לביצוע עבירה על חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק הניקיון") ו/או חוק עזר לירושלים (שמירת הסדר והניקיון), התשל"ח-1978 (להלן: "חוק העזר ניקיון") בחשד לפינוי פסולת בניין לאתר שלא נקבע לכך, מעבר למחסום מזמוריה, מחוץ לשטח ירושלים.
- ביום 31.8.23 הוגשה לבית המשפט בקשה מוסכמת לשחרור תפוס ולפיה המשיבים מתחייבים להימנע מביצוע עבירות נוספות על חוק העזר ניקיון ו/או חוק הניקיון, ו/או חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, בעצמם ו/או באמצעות אחרים מטעמם, ברכבים נשוא הבקשה ו/או ברכבים אחרים שברשותם או באחזקתם למשך שנה. להבטחת התחייבותם הפקידו המשיבים עירבון בסך של 30,000 ₪ בקופת בית המשפט למשך שנה. כן ניתן צו איסור דיספוזיציה לרישום במשרד הרישוי.
- עוד נקבע בהסדר בין הצדדים, כי ככל ולא יעמדו המשיבים בהתחייבותם, על סמך חומר ראיות שיבסס יסוד סביר להניח כי ביצעו עבירה נוספת על החוקים שלעיל, תהיה רשאית המבקשת להגיש בקשה לחילוט העירבון.

4. ביום 17.1.24 הגישה המבקשת "הודעת עדכון ובקשה לחילוט ההפקדה" ולפיה ביום 6.12.23 נתפסה המשאית לאחר ביצוע עבירה של פינוי פסולת בניין ללא היתר לאתר שלא הותר לכך ושפיכת פסולת בניין בשטח ציבורי בניגוד לחוק שמירת הניקון באופן המהווה הפרה של התחייבותם מיום 31.8.23.
5. ביום 24.1.24 הוגשה תגובת המשיבים ובקשה לשחרור תפוס. לטענתם, במקרה דנן אין מדובר בשפיכה או בפינוי פסולת לאתר לא מוסדר אלא בהעברת סלעים למחצבה שנמצאת ליד אפרת בגוש עציון, אשר נועדו לגריסה והפיכתם לחצץ, כלומר מיחזורו של החומר שנאסף.
6. בהמשך לבקשת החילוט, הגישו המשיבים ביום 4.2.24 הגישו המשיבים בקשה להשבת תפוס וטענו כי למבקשת לא היתה כל סמכות לתפיסת התפוס שעה שלא נעברה כל עבירה.
7. ביום 6.2.24 הוגשה תגובת המבקשת ולפיה ביום האירוע הבחינו פקחי המבקשת במשאית כשהיא מועמסת באתר בניה ברח' שטרן בירושלים, הפקחים תיעדו את ההעמסה ועקבו באופן רציף אחר המשאית וראו אותה עוברת את המחסום תוך העברת פסולת הבניין לאתר שאינו מוסדר.

עיקרי טענות המבקשת

8. המבקשת טוענת כי תפיסת המשאית בוצעה מאחר והיה יסוד סביר להניח כי שימשה לביצוע עבירה והתפיסה נועדה הן לצורך החקירה והן לבקשת חילוט אשר תוגש בד בבד עם הגשת כתב אישום. להוכחת האמור, צירפה המבקשת לתגובתה מיום 6.2.24 תמונות בהן ניתן להבחין, לטענתה, בעודפי חפירה המועמסים על המשאית (עמ' 2). כאמור, הפקחים עקבו אחר המשאית עד למחסום, שם המתינו כ-40 דק' עד שהבחינו במשאית שבה לתחום ירושלים כשהיא ריקה מחומר, עצרו אותה ולאחר שלא היה בידי הנהג אישורים נדרשים בוצעה התפיסה. המבקשת ציינה כי המשיבים נחקרו, קשרו עצמם למשאית ואישרו את ביצוע ההעמסה ברח' שטרן והובלת החומר לאתר לגביו לא הוצג כל אישור כי הוא אתר מוסדר. המבקשת הבהירה כי העבירה המיוחסת למשיבים היא לפי סעיפים 7(ד) ו-23 לחוק העזר ניקיון וטענה כי גרסתם מאשרת את ביצוע העבירה. עוד הלינה המבקשת על כך שהבקשה להשבת התפוס לא הוגשה בהליך נפרד מזה שדן בבקשה לחילוט ההפקדה וכי לבקשה להשבה לא צורפו המסמכים המעידים על זיקה קניינית.

עיקרי טענות המשיבים

9. המשיבים טוענים כי המשאית לא נתפסה בעת שביצעה שפיכה ואין כל תמונה המעידה על כך. גם בתמונה הקיימת, בה נראית לכאורה העמסה, לא צולם החומר המועמס. הקורדינאטות המצויינות בבקשה מסמנות מיקום המצוי לפני מחסום המנהרות בשטח ירושלים ולפיכך לא ברור למה אין ראיה לשפיכה במיקום זה ואין המבקשת יכולה להיבנות מהמילים "או בסמוך לכך". עוד הוסיפו כי, אין כל הוכחה כי היתה שפיכה אף מעבר למחסום, שכן המשאית נתפסה כשהיא ריקה מתכולה על אף שנטען כי היתה במעקב צמוד של הפקחים עד למחסום המנהרות. לא ברור מדוע לא נתפסה המשאית "על חם" כשהיא מלאה, עוד טרם עברה את המחסום. המשיבים הוסיפו כי

פקחי יחידת דוד של המנהל האזרחי לא עצרו את המשאית לאחר שנבדקה על ידם במחסום ויש בכך ללמד כי לא היתה עליה פסולת בניין. המשיבים אף הפנו לכך שתצהירו של המצהיר נחתם 12 יום לאחר התפיסה ואילו הבקשה לחילוט הוגשה רק בחלוף חודש וחצי.

10. לסיום, טענו המשיבים כי תפיסת המשאית לתקופה של כחודשיים ימים הסבה להם נזק כלכלי רב. לטענתם, מאחר שלא בוצעה באמצעות התפוס כל עבירה לא היה מקום מעיקרא לתפיסתו אך לשם הזהירות, המשך תפיסת התפוס אינה מידתית וגורמת נזק כלכלי רב. בית המשפט התבקש לדחות את בקשת החילוט ולהורות על השבת התפוס לאלתר.

הדין

11. כאמור, דין מאוחד בשתי הבקשות התקיים ביום 7.2.24, במסגרתו העידו המשיבים וחזרו על גרסתם לפיה הובילו סלעים ולא פסולת בניין אל מחוץ לשטחי ירושלים, שם צפויים היו להיגרס לכדי חצץ ולחזור לשימוש כחומר בניין וכי לכך לא נדרש כל אישור. כן העיד הפקח מר אלון אוגרון, אשר בקשת המבקשת נתמכה בתצהירו, כי למעשה כלל לא נכח בעת האירוע במקום ולפיכך אין בכוחו לשפוך אור לגופו של עניין. הפקח העיד כי מעיון בתיק עולה כי המשאית ביצעה פינוי פסולת בניין לאתר לא מוסדר בקוארדינטות שפורטו בתצהירו, בהקשר זה הסביר הפקח כי מכיוון שהאתר מצוי מחוץ לתחומי ירושלים לא ניתן לנקוב בקוארדינטות למיקום מדוייק "סיכה" ולכן נרשם "או בסמוך לכך".

12. במהלך הדיון עיין בית המשפט בתיק החקירה במעמד צד אחד.

13. בסיכומי המבקשת עתרה לחילוט ההפקדה והותרת התפוס בידה לצורך חילוטו בתיק העיקרי, כאשר לדבריה הוגש בימים אלו כתב אישום ולחילופין לשחרר את המשאית בכפוף להפקדה שנעה בין 30%-100% מערכה. מנגד, עתר ב"כ המשיבים לשחרורה לאלתר של המשאית ודחיית בקשת החילוט ולחילופין להאריך את תקופת הערובה, בסך 30,000 ₪ אשר מצויה זה מכבר בקופת בית המשפט, בתקופה נוספת.

דין והכרעה

14. מבחינת התשתית הנורמטיבית הרי שהמשאית נתפסה בהתאם לסמכות הפקחים המעוגנת בסעיף 4(ב)(2) לחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית- סמכויות פקחים) תשס"ח- 2008 (להלן: "**חוק אכיפה סביבתית**") המורה כי: "**התעורר חשד לביצוע עבירה על חיקוק סביבה, רשאי פקח שהוסמך לפקח על ביצועו, בתחום הרשות המקומית בה הוא עובד... לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים**". בהתאם, גם חלה הוראת סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט-1969 (להלן: "**הפקודה**") המצויה בפרק הרביעי לפקודה. בהתאם להוראה זו, ניתן לתפוס חפץ הקשור לעבירה, כאשר מתעורר חשד לביצועה.

15. במסגרת בחינת בקשה לשחרור תפוס יש לבחון שלושה שלבים. הראשון, האם התקיימה הדרישה הקבועה בסעיף 4(ב)(2) לחוק אכיפה סביבתית בדבר קיום "חשד לביצוע עבירה על חיקוק סביבה" ובסעיף 32 (א) לפקודה בדבר קיום " יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה". באשר לשלב הראשון, הרי שבדומה למקובל בשלב מעצר ימים, המבחן הראייתי המקובל הוא "חשד סביר לביצוע עבירה". השני, האם קיימת הצדקה לתפיסה, כאשר יש להצביע על אחת או יותר מהעילות המצדיקות זאת- מניעה עתידית של ביצוע עבירה, תפיסה למטרת חילוט ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם ב"נבו"], 12.3.06). השלישי, בהנחה ששני השלבים הקודמים התקיימו, האם נכון לנקוט באמצעי מידתי יותר ולהורות על שחרור התפוס בתנאים (ראה: ה"ת 45389-09-20 חאזם שוויקי נ' מדינת ישראל [פורסם ב"נבו"], 19.1.21).

16. במקרה הנדון, כאמור, חלוקים הצדדים בשאלת קיומו של החשד הסביר. אקדים אחרית לראשית ואומר כי לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בתמונות שהוצגו ואף בתיק החקירה, מצאתי כי לא עלה בידי המבקשת להוכיח קיומו של חשד סביר לביצוע העבירה. מהתמונות שהוצגו בעמ' 2 לתגובת המשיבה מיום 6.2.24, לא ניתן לראות בבירור מהם אותם חומרים שהועמסו על המשאית, גם לא בתמונה התחתונה המוגדלת. עיון בתיק החקירה מעלה, מבלי לפרט את תוכן החומרים, כי כל שניתן ללמוד מזיכרון הדברים שכתבו הפקחים הוא כי נצפו "עודפי חפירה". זאת ועוד, גרסת המשיבים היתה עקבית - הן בחקירתם והן בפני - ולפיה העבירו סלעים ולא פסולת בניין וגם זאת לצורך מיחזור החומר. גרסה זו לא נסתרה על אף שהיה בידי המבקשת לעשות כן בשם לב לכך כי הפקחים עקבו "מעקב צמוד" אחר המשאית החל משלב ההעמסה ועד להגעתה למחסום וניתן היה לעצור את המשאית בטרם פריקתה על מנת לברר את טיב החומרים שהועמסו עליה.

17. נוכח האמור מצאתי כי לא הונחה תשתית ראייתית מספקת המקימה חשד לביצוע עבירה ומשכך דין הבקשה להידחות.

18. עם זאת, לא אסיים מבלי להעיר כי קיים קושי נוסף עם עמדת המבקשת, אשר טוענת כי העבירה המיוחסת למשיבים היא של "פינוי" ולא של "שפיכה" ולפיכך די בקיומן של ראיות לעצם הובלת הפסולת ואין צורך בראיות לשפיכתה.

19. סעיף 7(ד) (1) לחוק עזר ירושלים (שמירת הסדר והניקיון), תשל"ח-1978, עליו נסמכת המבקשת, קובע כי:

"לא יזרוק אדם, לא ישליך, לא ישים, לא ישאיר, לא יניח ולא ירשה לזרוק, להשליך, לשים, להשאיר או להניח אשפה, פסולת בנין, זבל או אשפת צמחים במקום ציבורי או במקום פרטי, אלא בהסכמת המפקח בכתב ובהתאם להוראותיו."

(ההדגשות אינן במקור - ע.ג.)

20. הנה כי כן, נראה כי בסעיף האמור נעשה שימוש בכל פועל אפשרי המבטא פעולת "שפיכה" אך לא נכתב בסעיף

דבר ביחס להובלת פסולת, דבר העולה בקנה אחד עם תכלית הסעיף - איסור השלכת פסולת במקום אסור. הווה אומר, גם אם היה עולה בידי המבקשת להניח תשתית ראייתית מספקת כי מדובר בפסולת בניין עדיין היה עליה להניח תשתית ראייתית לשפיכתה ולא די היה בראיות לעצם הובלתה.

21. למעשה, כלל לא עלה בידי המבקשת ללמד מה נעשה עם החומר המובל משני טעמים - האחד, שלמבקשת אין כל ידיעה מה עלה בגורלו של החומר המובל שכן המשאית נתפסה בשובה כשהיא ריקה ושנית, מאחר שאין חולק בין הצדדים כי החומר הובל אל שטח A המצוי מחוץ לתחומי הסמכות האזרחית של מדינת ישראל אזי מתעורר קושי של ממש לטעון להשלכה באתר פסולת שאינו מורשה.

סוף דבר

22. הבקשה לחילוט ההפקדה נדחית.

23. הבקשה להשבת התפוס, המשאית, מתקבלת. המבקשת תשיב את המשאית לידי המשיבים לאלתר וללא כל תשלום או תנאי נוסף אך בכפוף להחלטה שתתקבל בבקשה לחילוט, ככל שהוגשה, בד בבד עם כתב האישום.

ניתנה היום, כ"ט שבט תשפ"ד, 08 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.